

NÓGRÁDI HÍREK

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT NÓGRÁDVÁRMEGYEI POLITIKAI HETILAPJA

EGYSÉGES MUNKÁSPÁRT

mellett döntött a 36. szociáldemokrata kongresszus

Megtisztultan lépünk egységre a Magyar Kommunista Párttal ahhoz a frontoz szegődve, melynek élén a békét oltalmazó Szovjet-Unió áll, mondotta Szakasits elvtárs a kongresszusi beszédében

A köztársasági elnök, a kormány tagjai és a külföldi delegációk jelenlétében nyílt meg a 36. kongresszus

A Szociáldemokrata Párt XXXVI. kongresszusa a kommunista kiáltvány 100 éves évfordulóján nyílt meg. Szakasits Árpád elvtárs nem találhatott az operaházi ünnepségen elmondott megnyitó beszédéhez megfelelőbb vezérfonalt, mint a kommunista kiáltvány jelmondatát: **Világ proletárai egyesüljete!**

A Kommunista Kiáltvány 100 éves évfordulójának esztendejében Magyarországon minden tekintetben meg-

valósult ez a régi gondolat és örök törekvés. A lezajlott szociáldemokrata kongresszus azt bizonyítja, hogy Pártunk tagjai megértették az idők szavát és annak szellemében cselekedtek. A kétkedések ideje elmúlt, a Szociáldemokrata Párt kongresszusa bebizonyította, hogy meg tudja tisztítani Pártunkat az opportunistáktól, a párt és osztályárulóktól és ezt a Pártot megtisztultan a salaktól az osztályharc nagyszerű küzdelmeire föl-

készítve, viszi az egységes munkáspárt erejének növelésére.

Az ünnepélyes megnyitó pénteken este 6 órakor kezdődött az Operaházban, amelynek lelkes közönsége szeretettel köszöntötte Tildy Zoltán köztársasági elnököt, a külföldi delegátusokat, kik eljöttek hozzánk, hogy jelen legyenek a magyar szocialisták példát mutató kongresszusán. A külföldi sajtó is elkül-

dötte képviselőit, valamint jelen voltak a kongresszus megnyitóján a Magyar Kommunista Párt képviseletében Rákosi Mátyás és Kádár József elvtársak, a kormány képviseletében pedig Gerő Ernő, Molnár Erik, Ortutay Gyula miniszterek, Nagy Imre elvtárs az országgyűlés elnöke, Rajk László elvtárs belügyminiszter, valamint a köztársasági elnök kíséretében Mihályfi Ernő.

A 36. kongresszusról történelmet fognak írni

A Himnusz elhangzása után Marosán György elvtárs lépett a függöny elé, hogy megnyissa a történelmi jelentőségű kongresszust.

Köszöntöm az elnök urat — fordult Marosán elvtárs Tildy Zoltán elnök páholya felé. — Köszöntöm a miniszter urakat, a pártok képviselőit és a küldöt-

teket. Különös szeretettel köszöntöm a kommunista elvtársakat.

Dolgozók milliói tekintenek felénk. Ugy érezzük e pillanatban, a világ közepe vagyunk. Ezután a Párt eddigi szerepéről beszélt, majd így folytatta — feladatunk, hogy megvalósítsuk mindazt, amire vállalkoztunk. Ami ezután kezdő-

dik, az a beteljesülés. A Szociáldemokrata Párt 36. kongresszusáról történelmet fognak írni és a magyar munkásmozgalom büszke lesz erre a kongresszusra.

A viharos tapssal fogadott megnyitóbeszéd után szétnyílt a függöny és az elsötétített színpadon a vörös kalapá-

csos ember hatalmas alakja jelent meg. A fénypázmák hatása alatt fokról-fokra megvilágosodott a színpad, amelyen a most alakult rohambrigád és a R. Gárda sorakozott fel Pártunk zászlóerdeje alatt. A valóban művészi szocialista műsor után Szakasits Árpád elvtárs tartotta nagy ünnepi beszédét.

A munkásmozgalom újra egységes lesz

Az ünnepély résztvevőinek lelkes ünneplése mellett emelkedett szóra Szakasits elvtárs. Szívélyesen üdvözölte a pártgyűlés kiküldötteit, a jelenlevő köztársasági elnököt, a kormány és a diplomáciai tag kiküldötteit, valamint a külföldi delegátusok és a többi pártok kiküldötteit.

— Nem üdvözölhetem itt a brit, a dán és svájci párt kiküldötteit folytatja Szakasits elvtárs. — Ezek a pártok nem akarják velünk a rokonságot tovább tartani. Azon a véleményen vannak, hogy mi halálos bünt követünk el a szocializmus ellen, a proletariátus ellen, mert erőnket egyesíteni akarjuk a Kommunista Párt nagy és intakt erővel. Felfogásunk homlokegyenest ellenkezik az 6 felfogásukkal. Mi ugyanis azon a véleményen vagyunk, hogy

nem mi, hanem ők törték le a helyes utról, ők kerültek szembe szocializmussal. Éppen ezért egyszerűen tudomásul vesszük, hogy felmondták a barátságot.

Mi azonban nem mondunk le arról a reményről, hogy ezeknek az országoknak öntudatos dolgozói egyetértésnek verünk és eljön az ideje annak, hogy áruló vezetőikkel leszámoljunk.

Talán nem is sokára mindenütt bekövetkezik a dolgozók szocialista egysége és valóra válik a Kommunista Kiáltvány elvülhetetlen felhívása:

„Világ proletárai egyesüljete!”

Ezután Szakasits Árpád elvtárs utalt arra, hogy az öntudatra ébredt magyar proletariátus számára a márciusi igék harci programmá váltak. Beszélt a munkásmozgalom félszázadon keresztül, kemény küzdelmeiről, dicsőséges harcáról és arról, a nagy, de rövid idejű egységéről, amely 1918—19-ben a munkásság között kialakult. Ezekben az időkben — mondotta — a két munkáspárt dicsőséges zászlai összesimultak, új hang, erősebb hang vegyült a munkásmozgalom félelmetesen hatalmas kórusába.

— Az ellenforradalom barbársága összezúzta a magyar proletariátus e nagy kísérletét, de nem volt ereje ahhoz, hogy

megseminisítse a munkásmozgalom két pártját és a Szociáldemokrata Párt a föld fölött, a Kommunista Párt a föld alatt folytatta élethalál-harcát a magyar ellenforradalom ellen.

A kompromisszumokra mindig kész jobboldali vezetői pártunknak gyakran felidéztek azt a veszedelmet, hogy a Szociáldemokrata Párt letér az osztályharcok történelmi útjáról. **A Párt forradalmi tömegei és baloldali vezetői** azonban megmentették ettől a gyalázattól a Szociáldemokrata munkásmozgalmat. És megmentette mozgalmunkat az eltévedéstől, a kommunisták földalatti mozgalma.

Eljött az idő, amikor a Szociáldemokrata Pártban a jobboldallak minden ellenállása ellenére is megszületett a munkásegység és a népi erő demokratikus egységének gondolata.

Ezután Szakasits elvtárs a fasiszta megszállás idejére emlékezett vissza. Beszélt a két párt elnyomatás alatti együttműködéséről, a történelmi jelentőségű

paktumról, majd arról a veszedelemről emlékezett meg, amelyet a jobboldal idézett fel pártunkban és amely egységbontó politika mérhetetlen károkat okozott a munkásosztálynak és a demokráciának, de a jobboldal nyílt támadásával szemben a párt baloldala ellentámadásra indult és ezek a tömegek most már felvetették a kérdést, lehet-e szabad-e tovább halogatni a két munkáspárt egyesülésének ügyét. A válasz ez volt: nem szabad! Így válaszoltak a tömegek, a párt baloldali vezetői és jól válaszoltak. A munkásmozgalom újra egységes lesz és ennek az egységében megerősödött mozgalomnak a sorait soha többé meg nem bonthatja senki. — Megtisztultan lépünk egységre a Magyar Kommunista Párttal és ezzel a nagy céltudatos és tisztamultu párttal, amelynek oly sokat köszönhet a magyar munkásosztály, az egész magyar nép.

Ezután méltatta az egyesülés jelentőségét úgy a bel-, mint a külpolitikai vonatkozásban és annak a forradalmi hatását a nemzetközi munkásmozgalom alakulására.

Ha a pártgyűlés döntése a kezünkbe lesz — mondotta, — nyomban megkezdjük testvérpártunkkal a tárgyalásokat, hogy az egyesülés előkészületeit minél gyorsabban befejezzük és minél hamarabb megalakulhasson a magyar munkások,

A szociáldemokrata és kommunista dolgozókat összeköti a közös harc és jövő feladatai

Szakasits Árpád elvtárs nagyhatalú beszédét a kongresszus résztvevői felállással és hosszantartó tapsal köszönték meg, majd utána Kádár János elvtárs a Kommunista Párt központi vezetőség nevében szólalt fel. Mi Kommunisták — mondotta többek között — a szociáldemokrata baloldalnak ezt a harcát, amely az egész magyar munkásosztály és a magyar nép érdekében folyik, a munkásmozgalom és a demokrácia sikerének ismerjük el. A kongresszus után új kezű kiltások nyílnak meg a dolgozók számára. Kommunista és Szociáldemokrata dolgozókat sok közös harc és szenvedés emléke köti össze, de még inkább összeköti a jövő sok közös feladata.

Ha mi összefogunk, együtt harcolunk bizonyos, hogy gyorsabban haladunk előre és népünk számára biztosíthatjuk viszálkodás helyett az alkotómunka feltételeit.

Kossa István elvtárs a szakszervezetek és a Szakszervezeti Tanács nevében üdvözölte a kongresszust.

A magyar dolgozók azt várják a tanácskorásoktól, hogy a Szociáldemokrata

parasztok és értelmiségiek hatalmas pártja s elindulhasson a közös célok felé.

**Éljen a munkásegység!
Éljen a népek testvérisége!
Éljen a békét teremtő szocializmus!**

Párt megtisztítsa sorait a jobboldali reakciós elemektől és megtisztítsa a szakszervezeteket is az oda befurakodott jobboldali szociáldemokratáktól. Ezután a külföldi delegátusok szólaltak fel. Tadeusz Cwick a lengyel szocialista párt vezetője Lengyelország fejlődéséről beszélt, amely a haladás útján építi a szocializmust, majd a nyugati szocializmus áruló magatartását ecsetelte, kihangsúlyozva, hogy mind Magyarország, mind Lengyelország részére a demokráciát és haladást a Szovjet-Unió jelenti.

Franco Bertarelli az olasz, Bohumil Laosman a csehszlovák, Nikola Tolisz a szabad görög nép, Lofhar Radaceanu a román munkáspárt, Victor Lakok belgium, Richard Joekel Hollandia dolgozóinak nevében felmácsolták üdvözlőket. Péterfi Endre elvtárs Palesztina delegáltja az imperialista elnyomás alatt szenvedő elvtársak nevében szólalt fel.

A harc Palesztinában — mondotta nem az arabok, hanem az imperializmus ellen folyik. Reméljük, hogy mielőbb megvalósul a szocializmus és akkor Palesztina nemcsak a zsidók, hanem az arabok szocialista országa is lesz.

A kongresszus első napja

Szombat reggel 9 órakor az Országház épületében a Gázművek énekkara a Marseillaise dallamával nyitotta meg a kongresszust. Utána Rónai Sándor elvtárs üdvözölte a megjelenteket, majd az elmúlt év nagy halottairól emlékezett meg, kiemelve Csapó Sámuel és Bundzák István elvtársakat. A kongresszus tagjai felállva hódolnak az elhunyt harcosok emlékének. Ezután Rónai elvtárs a pártvezetőség baloldali tagjainak nevében üdvözölte a megjelenteket a külföldi testvérpártok képviselőit, Rákosi Mátyás, Kossa István, valamint a Kommunista Párt jelenlévő elvtársait. Bejelentette, hogy számtalan üdvözlő levél érkezett a kongresszushoz s ezek közül Böhm Vilmos elvtárs sztokholmi követ levelét olvasta fel. Ismertette Morgan Philips levelét, amelyben az angol munkáspárt közli, hogy nem küld delegátust kongresszusunkra.

Az angol munkáspárt ezzel az elhatározásával félreérthetetlenül állást foglalt a munkásosztály árulói mellett — mondotta Rónai elvtárs.

A kongresszus tanácskozásainál és határozatainak meghozásánál vesszük tekintetünk az elmúlt 100 esztendő harcaira. Legyünk méltók az elmúlt 100 esztendő harcosaihoz. Végleg leszámolunk a munkásosztály árulóival, megteremtjük a munkásosztály ideológiai és szervezeti egységét és ezzel hatalmas lendületet adunk nemcsak a munkásosztály mozgalmának, hanem népi demokráciánknak is. Teremtjük meg e kongresszuson a munkásosztály egységét, hogy teljes joggal fordulhassunk minden ország munkásosztálya felé, kérve őket: dobjátok ki soraitokból a munkásosztály árulóit, teremtsétek meg a munkásosztály egységét, hogy

a világ proletárjai a szocialista gondolatban egysülve megvívassák a kapitalizmus elleni döntő harcot a szocializmusért.

Rónai elvtárs szavait a kongresszus tagjai óriási lelkesedéssel fogadták. Ezután a különböző bizottságok tagjait választották meg.

A megválasztott jelölőbizottság Márkus Lajos elvtársat a történelmi nevezetességű jelölőbizottság jegyzőjéül választotta meg. Megtisztvén ezzel Nógrád megye baloldali szocialistáit.

A mandátumigazoló bizottságba Nógrád megye részéről Orosz Márton elvtárs választott meg. Ezután a jelenlévők tapsvihara közepette meleg szeretettel és szocialista barátsággal köszöntötte Szakasits Árpád elvtársat, a Párt főtitkárát az elnöklő Rónai elvtárs és felkérte referátumának elmondására.

Az előadói emelvényre lépő Szakasits Árpád elvtársat a kongresszusi kiküldöttek és a Kommunista Párt jelenlévő vezetői perceként keresztül ünnepeleék. Az őszinte szívből jövő ünneplés után Szakasits Árpád elvtárs, az országgyűlés üléstermék zsufolásig megtöltő hallgatóság feszült figyelmében kezdte meg történelmi jelentőségű beszámolóját

Új fejezet a magyar munkásmozgalom történetében

A centenárius évében, a magyar szabadságharc hajnalhasadásának fordulóján a Kommunista Kiáltvány 100. születésnapján ült össze a Szociáldemokrata Párt történelmi jelentőségű pártgyűlése, hogy rendkívüli jelentőségű kérdésekről tanácskozzék s határozataival új fejezetet nyisson a magyar munkásmozgalom történetében és új utat a népi demokrácia

zavartalan és gyors ütemű fejlődése felé. Ezekkel a szavakkal kezdte Szakasits elvtárs 3 óras nagyhatalú főtitkári referátumát, amelyet sajnos helyszűke miatt csak összevonva tudunk ismertetni olvasóinkkal. Megemlékezett Tanácscsics Mihályról és Frankel Leoról, akik magvetői voltak a magyar szocialista munkásmozgalomnak. Élénk színekkel ecsetelte a 75 éves mozgalom küzdelem-

teljes, de dicsőséges állomásait, a magyar parasztság érdekében folytatott szocialista harcokat, az ipari munkáság küzdelmeit: A Bánfi-Percel korszakot, a fehér terrort, a Gömbös, Darányi Bethlen érárt ismertette. Megmutatta azt a borzalmas elnyomást, amelyet az 1000 éves feudális Magyarország urai gyakoroltak a dolgozó magyar nép felett.

Részletesen foglalkozott a Peyer-féle opporjuniták gyalázatos és megalkuvó módszereivel és azzal a forradalmi mozgalommal, amelyet a párton és a munkásmozgalmon belül a baloldali szociáldemokraták és a földalatti kommunisták kénytelenek voltak vívni Peyerék ellen.

A lázadás

Ezek a jobboldaliak állandóan a munkásegységet hangoztatták, de cselekedeteikben mindig bebizonyították, hogy ez csak álarc az osztályáruláshoz. Szeptember 1-én leplezték le önmagukat, amikor ki akarták szorítani a Párt vezetéséből a baloldali, hatalmukba akarták keríteni a pártapparátust, hogy ez a Párt ezt követően jól használható eszköze lehessen a belföldi és külföldi reakciónak,

Ezek a harcok nem maradtak hatástalannak a tömegekre és így érthető az, ha a peyerizmus ellenére is a Pártnak volt egy erős, egészséges forradalmi rétege, amelyet nem lehetett jobbfelé huzni soha.

Peyer a felszabadulás után is folytatta osztályáruló politikáját és ebbe kapcsolódott bele Bán Antal, Kéthly Anna, Szélig Imre, és a többi jobboldali osztályáruló, akiktől megszabadítjuk a Pártot. Akiknek a vezetése alatt álló minisztériumot tette tönkre a Kelemen Gyulák hazaáruló és osztályáruló klikkje és aki izgatta a diákság táborát és az ifjúságot a szovjet és kommunisták ellen.

Aki saját osztálya ellen vét, annak számára nincs felmentés

A baloldali szociáldemokraták kemény magatartásának köszönhető, hogy nem lobbantak fel polgárháborús jelenségek és a Magyar Kommunista Párt baráti politikájának tudható be, hogy a Párt ebbe a válságba nem pusztult bele.

Ezután beszélt Szakasits Árpád a Fővárosi Végrehajtó Bizottság szerepéről és arról a gigászi munkájáról, amellyel

az imperialista agresszióknak. Félrevezették a pestkörnyéki és vidéki proletárokat és nem rajtuk mulott, hogy a Pártot nem sodorták végveszélybe. Amit az elmúlt 3 esztendőben a magyar nép ellen a demokrácia, a magyar proletariátus és a béke ellen elkövettek, az a történelem ítélőszéke előtt a legsúlyosabb bűn, amely megtorlást követel.

sikerült Pártunk proletár tömegeit meggyőzni és a baloldal mellé állítani. Ennek az áldozatos forradalmi munkának tudható be, hogy tömegeink megértették a két munkáspárt együttműködésének jelentőségét és ez az egyetértés ma lehetőségét nyújt az egységes munkáspárt megalakítására.

Új korszak

Nem az elmulásról beszélek — mondotta Szakasits elvtárs, — hanem a fejlődésről, az új életéről, a magyar proletárság új mozgalmáról, amelynek hatalmas hullámai nem temetik magukba Pártunkat, a Párt nem semmisül meg. Nem erről van itt szó, hanem a közös forrásból eredő, eddig külön medrekben hömpölygő folyamok egyesüléséről.

Ami valaha egy volt, de ketté vált újra egyesül. A két Párt közös hagyományai, közös kincse válnak. Nem tévovázunk rálepní Lenin és Sztalin hatalmas útjára. Ez a Párt felmérhetetlen szolgálatot tett hibái és tévedései, árulói és beszennyezői ellenére is a magyar nép és a proletariátus ügyének. Nagy értéknek tartjuk Pártunkat, de boldogan és folszabadult lélekkel lépünk mégis az egyesülés útjára, mert hitünk szerint ezzel szolgáljuk jobban nemcsak a magyar demokrácia, nemcsak a munkásosztályt, hanem a világbéke és szocializmus ügyét is. Megteremtjük az intézményes munkásegységet, megszüntetjük a kártékony versengést és ezzel hatalmas lendületet adunk gazdasági és kulturális felemelkedésünknek és lerakjuk alapjait a megrendíthetetlen Nemzeti Frontnak. Ezután ismertette Szakasits elvtárs a nyugati szociáldemokraták osztályáruló politikáját és az angolszász imperializmus népeket elnyomó célküzvéseit és taktikáját.

Célunk a kelet-európai béke biztosítása.

Beszélt Szakasits elvtárs a Dunamedence népeinek szorosrafont baráti együttműködéséről és arról, hogy kelet-európában mindenütt sikerült legyőzni és megsemmisíteni a reakciós erőket.

A Szovjet-Unióval és a szomszédos demokráciákkal megkötött szerződéseink azt a kötelezettséget róják reánk, hogy jól dolgozzunk, jól politizáljunk, jól kormányozzunk. Minél kevesebb erő porladjon el hiábavalóan és minél több erő egyesüljön a közös munkára.

Beszélt az Egyház és az állam viszonyáról — az Egyháznak el kell ismernie a demokratikus köztársaságot,

ahogyan a demokrácia is elismeri a lelkiismereti szabadságot, a vallások szabad gyakorlásának jogát és az Egyház létét. Itt tovább semmi fele egyoldalúság nem történhetik.

A hadsereg fejlesztésének szükségességét hangoztatta a demokrácia védelmében. Gazdasági tennivalóink között nagyfotosságu feladatnak jelölte meg a falusi szövetkezetek istápolását, a kereskedelem megreformálását. Van tennivalónk éppen elmond. Parányi részt is alig érintettem — mondotta Szakasits elvtárs — csak azt hangsúlyozom még erőteljesebben, hogy tulajdonképpen eljutottunk a szocializmus építésének korszakába és ez a tény a felelősségnek roppant súlyával terhel meg bennünket. Az egyesülést mi akarjuk, a tömegek akarják, legyen meg minél hamarabb és legyen meg úgy, hogy ebből az egyesülésből igazi testvériség szülessen. Legyen ez az egyesülés emberi és szocialista, menjen végbe a munkás szolidaritás erkölcsi törvényeinek megfelelően és menjen végbe úgy, hogy a szociáldemokrata tömegek büszkén öntudatosan zárt és megbont-hatatlan sorokban vonuljanak az egyesülés útjára: és boldogság érzésével érkezzenek a Kommunista Párt tagjaival együtt az egységes munkáspártba.

Ezután betereszti az egységes munkáspárt, megteremtésére irányuló határozati javaslatot, melyet Rónai elvtárs olvasott fel. A határozati, javaslatot a kongresszus tagjai egyhangú lelkesedéssel fogadták el. Szakasits Árpád így fejezte be referátumát: Éljen a munkásegység! Éljen az egységes forradalmi munkáspárt! Éljen a békét teremtő szocialista munka, éljen a Szovjet-Unió!

A hosszú percekig tartó taps és éljenzést, valamint a lelkesedés hangját tulszárnyalták az Internacionale hangjai, majd a kongresszus résztvevőinek egyöntetű felkiáltása: Éljen az Egységes Munkáspárt!

2. Nógrádi Hírek
1948. március 12. péntek

Befejeződött a jobboldal és baloldal harca

A délutáni ülésen a küldöttek szavaltak fel, amely felavatóbeszéd között kiemelkedik Járai Károly és Molnár Imre elvtársak forradalmi szellemű beszéde. Ezzel a kongresszussal — mondotta Molnár elvtárs — befejeződött a jobboldal és a baloldal közötti harc. A Szociáldemokrata Pártban ma már nincs belső harc és nincs különbség a magyar munkásmozgalmában szociáldemokrata és kommunista között, csak szocialisták vannak

A kongresszus új történelmi korszakot nyit

— Engedjék meg — mondotta Rákosi elvtárs, — hogy Pártunk a M. K. P. nevében melegen üdvözzöljem a Szociáldemokrata testvérpárt 36. kongresszusát. Ezt annál is szívesebben teszem, mert magam is hosszú éveken át ennek a pártnak voltam a tagja.

Ez a pártgyűlés valóban új korszakot nyit, nem csak a magyar demokrácia, hanem az egész magyar nemzet fejlődésében. Megszűnik az, hogy a demokrácia és a szocializmus jobboldali áruői a két párt vetélkedését felhasználva sikerrel gáncsolják el nem egy célkitűzésüket s a régi rend legveszélyesebb támaszát magában a munkásmozgalmában a szociáldemokrata Párt jobbszárnyán garázdálkodhatnak.

Ezután a fölszabadulás előtti és utáni időkről beszélt és arról a bűnös politikáról, amelyet Peyer és Szeder, Endre Lászlóval és Bakyyal való konspirálásuk tetőzött be. Részletesen foglalkozott Széligék reakciós és egységbontó taktikájával és arról a veszedelemről, amit

Széligék szeptemberi kísérlete kiválthatott volna. Ismertette Rákosi elvtárs a Bevinnek és Leon Blumok arcátlan osztályáruló politikáját és azt a kíméletlen harcot, amelyet a budapesti szervezetek szilveszteri határozata a szociáldemokrata jobboldal szemből itt Magyarországon eldöntött.

Kiemelte beszédében, a baloldali szociáldemokraták fővárosi és vidéki küzdelmeit a jobboldallal szemben, hangsúlyozván, hogy ebben a harcban Szakasits és Marosán elvtársaknak elvülhetetlen érdemeik vannak. A magyar munkásmozgalmat most jutott el oda, hogy végleg leszámoljon a sorai közé befurakodott ellenséggel. Most csak arra kell vigyázni, hogy ez a leszámolás alapos legyen. Csak a jobboldal maradéktalan kiküszöbölése biztosíthatja az Egységes Munkáspárt egységes szellemét. Csak egyféle szocialista elmélet létezik: Az a forradalmi marxizmus, amelyet nagy tanítónk Lenin alkalmazott és amely harcos farsa a bölcs Stálin a szocializmus építése és a fasiz-

mus szétzúzása idején még tovább fejlesztett és elmélyített.

Most, hogy minden erőt, minden lelkesedést gátolás és gáncs nélkül egy célra tudunk összpontosítani, most nyílik csak meg az igazi lehetőség a teremtő, nemzetépítő munkára. Világos tehát kedves elvtársaim, — mondotta Rákosi elvtárs, — hogy ez a kongresszus nem vég, hanem kiindulópont. Ez a kongresszus új történelmi korszakot nyit meg a magyar nép előtt és nekünk jut az a történelmi feladat a magyar munkások, parasztok, haladó értelmiségiek egyesült pártjának, hogy a magyarságot a haladó nemzetek között a történelem porondjára vezessük. A magyar dolgozó forrhatetlen szocializmusa a biztosíték, hogy ezt a feladatot nemzetünk és az emberiség üdvére meg is valósítsuk.

Rákosi Máttyás elvtárs beszédét gyakran szakította meg a hallgatóság tetőzött felhívásai. Beszéde után a kongresszus résztvevői helyükről felállva percekig ünnepelték a MKP főtákarát.

A kongresszus második napja

Vasárnap reggel Medei István elvtárs előki megnyitja után Vajda elvtárs ismertette Magyarország gazdasági helyzetét. Beszélt jobboldali gazdasági politikák bűnös tevékenységéről, majd a tevékenység eddigi eredményeiről számolt be. Megjelölte azokat a feladatokat, amelyek úgy a mezőgazdaság, valamint az ipari és a kereskedelem terén föltétlenül elvégzendők. Iparpolitikának szerves fejlesztése — mondotta — elképzelhetetlen az államosítások nélkül és ebben nincs megállás. Utána Kemény György pénzügyi államtitkár tartott nagykoncep-

ciójú előadást, kihangsúlyozva a forint stabilitását és az államháztartás egyensúlyának nagyszerű cselekményét.

Justus Pál elvtárs megállapította, hogy marxistának lenni annyit jelent, mint a marxi lenini marxizmusnak és korszerű alkalmazásának a leninizmusnak szellemében cselekedni. Elmélet és gyakorlat nem választható el egymástól.

Vágvölgyi Tibor elvtárs majd Dabronaki Gyula elvtárs beszéde után Szurdy István elvtárs a vidéki osztály vezetője mondotta el bírálatát a jobboldal bűnös

munkája felett. Baloldalnak sok helyre hoznivalója van agrárpolitikai vonalon is — mondotta Szurdy elvtárs — vissza kell vezetni a helyes utra a föld dolgozóit is. Ha ezt meg tudjuk valósítani, akkor a magyar paraszt megtalálja a helyét az Egységes Munkáspárton belül. Sársós István elvtárs beszéde után Marosán György elvtárs mondotta el azt a küzdelmes harcot, amit itt a peyeristák és az ő szellemét tovább építeni akaró jobboldaliak csináltak. Beszéde végén beterveztette a határozati javaslatot.

Javasoljuk, hogy a kongresszus zárja ki a párt kötelékéből

Amikor a felhatalmazást a kongresszusnak visszaadom — folytatta Marosán elvtárs, — akkor még valamit le kell tennem a kongresszus asztalára. Ez pedig a már megtörtént kizárások jóváhagyása — Szélig Imréről, Kelemen Gyuláról, Weisner Sándorról, Hámori Lászlóról, Schille Jenőről és Beckről van szó. — Ezekhez jön azoknak a névsora, akiknek kizárását a kongresszus elé kell terjeszteni. Javasoljuk, hogy a kongresszus zárja ki a párt kötelékéből a következőket: Kéthly Anna, Bán Antal, Szeder Ferenc, Pavlovsky Ferenc, Ivanics István, Steinherz Simon, Jancsek Imre, dr. Antal Gyula, Bölczföldi Andor, Millok Sándor, Tóth Benő, Nagypál Jenő, Berei Gyula, dr. Faragó László, Kertész Miklós, Spitzlászki Károly, Udvaros István (Győr), Szabó István (Debrecen), Borbély Endre (Győr), dr. Révész András, Sz. Develák Margit, Erőss Ferenc, Kálmán József, Szent Guszttáv, dr. Fodor László, Pápai András, Turi István, Vas Miklós.

A rendőrség kötelékében levők közül a következők kizárását javasoljuk: dr. Knapik József alezredes, Bittmann István alezredes, Toller Károly alezredes, Kovács Andor őrnagy, dr. Faragó László alezredes, Ráthonyi Pál őrnagy, Biczok József hadnagy, Hegedűs János hadnagy (Sátorlajuhely), Cserei Gyula alezredes (Szeged).

Marosán György elvtárs a névsor felolvasása után így folytatta:

Ilyen kizárás a Szociáldemokrata Párt történelmében még nem volt.

Ez az operációt mi megcsináljuk egyszerűen azért, mert csak a

pártunk megmentése elképzelhetetlen másképp.

Ebben az országban három politikai elv szerint politikáltak az elmúlt években — folytatta beszédét. Szovjetellenes, kommunistaellenes és antiszemita szellemben. 1945-ben a párt vezető rétegeiben, ka-

Hatalmas érdeklődéssel zárult a sportcsarnoki zárógyűlés

A Szociáldemokrata Párt 36. kongresszusa impozáns tömeggyűléssel zárult a Sportcsarnokban. A „Világ proletárijai egyesüljete!” jellegű négy-nyelven díszített vörös drapériával bevont csarnokot már a gyűlés megkezdése előtt egy félórával megtöltötte az óriási tömeg. Az emelvényen a rohambrigád egyenruhás fiataljai álltak, az R-gárda, a VIII. kerületi ifjúsági szervezetek a VIII. kerületi SZIM zászlóival. Az emelvényen a Szociáldemokrata Párt ujonnan megválasztott vezetősége, a testvérpárt képviselői közöttük, Rákosi elvtárs és a külföldi pártok delegáltjai foglaltak helyet.

Révész Ferenc elvtárs üdvözölte a megválasztott pártvezetőség nevében a megjelenteket s a kongresszus résztvevőit.

Majd Szakasits Árpád elvtárs emelkedett szólásra. Néhány órával ezelőtt fejeződött be a 36. kongresszus — mondotta Szakasits elvtárs. Itélőszéket tartottunk, elmarasztaltuk a jobboldalt, a reformizmust, elmarasztaltuk a párt- és osztályárulókat.

Az egy és oszthatatlan munkáspárt legyen mindörökké a magyar proletariátus megbontathatlan párja — jelentette ki hatalmas tapsorkán közepette.

A megválasztott új pártvezetőség

dereiben és tömegeiben egyaránt jelentkezik ez a politika. Nem volt egy politikai bizottsági ülés sem, amelyen nem magyarítottuk volna, ha most az oroszok, a kommunisták és a zsidók vannak soron, utána rajtatok a sor.

ama földalatti paktum szellemében, — folytatta emelt hangon Szakasits elvtárs — melyet Rajk elvtárs és én írtunk alá, elhatározta, hogy haladéktalanul tárgyalást kezd a Kommunista Párttal, hogy minél gyorsabban egybehívhatók legyen a két munkáspárt egységes kongresszusa.

A szociáldemokrata tömegek nem kényszeredetten, hanem lelkesedéssel lépnek az egyesülés útjára, — folytatta beszédét. — Ami a történelmi helyzet, a magyar ellenforradalom miatt szétvált, most újra egyesült.

Nem idegenek szövetségéről, hanem testvérek találkozásáról van szó.

A reakció ezentúl nem tapsolhat a két párt elkerülhetetlen veszekedésén és az egyesülésből új diadalok és győzelmek keletkeznek. Meggazdagszik a magyar munkásosztály Lenin és Stálin műveivel: jól mondotta Rákosi elvtárs, nem valaminek végére, hanem valaminek a kezdetére érkezünk.

A Szociáldemokrata Párt nem halt meg, hanem magasabbrendű formában él tovább, büszkén és felemelt fejjel lépnek rá elvtársaim az egyesülés útjára. Ki kell lépni a rothadó opportunizmus gyökereit harcolni kell az opportunista, reformisták és karrieristák ellen. A leg-

szigorubb pártfegyelmet kell tanusítanunk és ezt kell átvinnünk az egyesült munkáspártba.

Aznokivül tanítani, tanítani és újra tanítani. Az üzemekben teremtjük meg az együttműködést, mert senki nem szenvedett annyit a vizsályok miatt, mint éppen az üzemi proletár.

A gyűlés mellett szól csakugy az ország politikai helyzete, mint a nemzetközi helyzet.

A nemzetközi reakciót csak együttes erővel tudjuk legyőzni, mint ahogy nemzeti és polgári szabadságunkat, az újjáépítést, a hároméves tervet a parasztok és munkások védelmét a háború ellen sem oldhatja meg más, mint ez az egyesült munkáspárt. Barátság! Lássunk neki a közös munkáspárt lelki és fizikai megépítéséhez.

A nagygyűlés közönségének kívánására Rákosi elvtárs is felszólt.

Több mint száz évvel ezelőtt mondta Marx: a filozófusok eleget bírálták a világot, itt az ideje, hogy megváltoztassák. Az egész munkásság felszabadulását érzi, hogy a jobboldali bilincs lehullot róla. Csak az a kérdés most, hogy az elvtársak ne álljanak meg féluton és akkor ott fognak nemsokára a fiatal magyar demokrácia élén menetelni.

Rákosi elvtárs szavai után az Internacionálé élénklésével fejeződött be az impozáns, a magyar munkásmozgalmat történetében korszakot alkotó tömeggyűlés.

Március 15-ike

a magyar szabadságharc 100 éves fordulója. E napon visszanezünk nemcsak 1848 forradalmi ifjúságának lelkesedéssel lángoló szellemiségére, hanem arra a küzdelmes 100 esztendőre, amely 1848-tól napjainkig eltelt. Petőfiék, Vasváriék, Jókaiék szelleme egy rövid történelmi pillanatban szétfeszítette a feudális Magyarország bilincseit a magyar nép kezén, hogy azután a felszabadult emberek életet és vért áldozó tetteikésségükkel megkísérelhessék egy új magyar élet alapjainak a lerakását.

Már nem töprengünk azon, hogy sikerült-e vagy miért nem sikerült ez a nagy véréldozatot igénylő próbálkozás. Megállapítjuk azonban, hogy minden újbóli elnyomás dacára, március szelleme évszázadokon keresztül élő valóságként hatott a magyar társadalmi lélekre. És ha a habsburgi monarchia restaurálásával sikerült is az iskolákon, a sajtón és a politikai arénán keresztül itt-ott elködösíteni Kossuthék és Tancsicsék ma is elevenen ható szellemét, a magyar nép a hamu alatt titokban mégis élesztgette a paraszt.

A magyar demokrácia pedig a fölszabadulás utáni idők óta fölszította ezt a paraszt és hatalmas lángoszlopként világít ma Magyarországot népének 1848 szelleme. Szabadságunkat és függetlenségünket soha el nem muló halálával köszönjük az orosz Vörös hadseregnek és dícső vezérének Stálin elvtársnak, akik a népek szabadságáért és föl-emelkedéséért ma is oly keményen és határozottan cselekszenek.

A magyar nemzet pedig március Idusán újból esküszik és a kibontott szabadság-zászló alatt forró imádsággal mondja el együttes akarásnak kemény kifejezését, hogy: „Rabok többé nem leszünk!”

Hisszük, hogy 3 éves tervünk mindinkább való gyors befejezésével a magyar nép 48-as szelleme maradandó valósággá válik és nem habozik egy pillanatra sem, hogy ebben a munkában ki-ki a maga munkahelyén, paraszt, munkás és értelmiség, ezt elvégezze és mi most azt mondjuk, hogy „Talpra magyar!” Vedd elő a szerszámod, szedd össze magad, építsd az országot és mutasd meg, hogy méltó vagy Kossuth szelleméhez. Március.

Rendeletek

1200/1948 korm. sz. rendelet a kereskedelmi könyvek vezetése, egységes kereskedelmi számla keret bevezetése és a számlázási kötelezettség kiterjesztése tárgyában.

2010/1948 korm. sz. rendelet az állami üzemek ellen támasztott követelések újabb korlátozásáról.

16000/1948 I. M. sz. rendelet a fagositási eljárás kiegészítéséről.

2000/1948 korm. sz. rendelet gépjárművek üzemanyag fogyasztásának és kerékbronzok ellátásának szabályozásáról.

2140/1948 korm. sz. rendelet a 3 éves terv elleni büncselekményeknek munkásbírók elé utalásáról.

1920/1948 korm. sz. rendelet a lakóházak helyreállításáról szóló rendeletek módosításáról.

4600/1948 E. K. H. sz. a lakóházak helyreállításáról szóló végrehajtási utasítások módosításáról.

1760/1948 korm. sz. rendelet a csendestársaság és egyes alkalmi társaságok illetékéről.

2190/1948 korm. sz. rendelet a gyapjú forgalmának, szállításának és felhasználásának szabályozásáról.

231200/1948 F. M. sz. rendelet gyümölcsfákhoz és növényvédőszerrel való permetezésének és porozásának tilalmáról.

96209/1948 XI. a. P. M. sz. rendelet az IOKSz illetékmentességéről.

126200/1948 VII. P. M. sz. rendelet a megszállt csapatok és hatóságok által igénybevevett ingatlanok után kivetett ház és földadó törlesztéséről.

2150/1948 korm. sz. rendelet az önhübajukon kívül iskolai képzésben nem részesült felnőtt dolgozók középfokú iskolai és középiskolai tanulmányairól.

2220/1948 korm. sz. rendelet az új közszolgálati és egyéb alkalmazások korlátozásáról.

2230/1948 korm. sz. rendelet az elhagyott gépjármű roncsok összegyűjtéséről és értékesítéséről szóló rendelet módosításáról.

100980/1948 K. H. sz. rendelet a tojás szállításáról.

2360/1948 korm. sz. rendelet a munkabérszínvonal egységének biztosításáról.

2400/1948 korm. sz. rendelet az újépitési közmunkavállalás fizetésével kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról.

7970/1948 Ip. M. sz. rendelet a szén és széntermékek forgalma és felhasználása tárgyában kiadott rendelet kiegészítéséről.

28/1948. vghl. szám.

Ingóárverés

7300.- Ft becsértékű cimbalom, orgona, varrógép, festmény, fegyvertartó, átvány, ingaóra, amerikai íróasztal és egyéb ingóságok Salgótarjánban Damjanich u. 2. sz. alatt, majd folytatólag Rákóczi ut. 92. sz. alatt. 1948. március 23-án 3 órakor.

Nánassy Gyula
salgótarjáni bírósági
őregrehajtó.

Felhívás!

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének Balassagyarmati Csoportja felhívja a tagtársak figyelmét arra, hogy központi utasításra mind azokat, akik tagdíj fizetéssel 6 hónapnál nagyobb hátralékban vannak, tagjai sorából törli. A törölt tagok újra nem lehetnek a Szakszervezet tagjai, a törölt tagok neveit a helybeli lapokban közzé kell tenni.

Ha Salgótarjánba jön

Szálljon meg a

„BRISZTOL” szállodában

Folyóvízes kényelmes szobák. OLCSÓ ÁRAK.

Hirdetésre hivatkozva 10 % KEDVEZMÉNY.

S P O R T

Sulyos vereséget szenvedett a SalBTC otthonában!

Kispest—SBTC 4:0 (1:0)

SSE pálya.

4000 néző.

Vezette: Kóshalmi.

Szép játékkal megérdemelten győzött a Kispest. Gólszerzők: Horváth 1, Puszkás 2, Béres 1. A játékvezető kiütönsen vezette a mérkőzést.

A SalBTC vereségének egyik fő oka a csatársor rossz összeállítása

volt. A SalBTC vezetősége legközelebb gondosabban állítsa össze a csapatot, főleg a csatársort, mely ugyanis vérszegény.

Reméljük vasárnap megtörik a jég és jó összeállítással szép győzelmet fog aratni a SalBTC az EMTK fölött.

A SSE is kikapott!

Törekvés—SSE 3:0 (0:0)

Budapest

Balszerencsés mérkőzést vívott a SSE csapata Budapesten. Az első félidőben egyenlő ellenfél volt, a második félidőben a Törekvés csapata fölénybe került, mely fölény gólokká érett.

Vasárnap a Kistex jóképességű csapatával mérte össze erejét, mely viadalból reméljük a hazai csapat fog győztesen kikerülni.

SSE kosárlabdázói szép sikert értek el Szegeden!

A szezonnyitó mérkőzés veresége úgy látszik jó hatással volt a SSE férfi kosarasaira, mert a múlt vasárnap Szegeden megtartott SSE-SzTVSE NB. II. bajnoki mérkőzésen komoly eredményt értek el.

A kétnapig tartó fáradtságos utazás után, megtörtén de nagy önbizalommal léptek a fiúk a pályára. Az első félidő kezdetén rögtön meglátszott, hogy nehéz mérkőzés lesz. Ugyanis mindkét csapat szívesen küzdött a győztes kosárral. Az első félidőt a fiúk kimerültsége folytán 18 : 20 arányban elvesztették, de a második félidőben heronikus küzdelem árán sikerül a győzelmet jelentő kosarat bedobni, és így 46 : 43 arányban megérdemelten megnyerték.

A SSE—SzEAC NB. II. férfi

mérkőzést szintén a SSE csapata nyerte meg, mert a SzEAC nem volt hajlandó a kiűrt mérkőzést a SSE csapatával lejátszani.

A Szegedi tóra nagyon jól sikerült. Meglátszik, hogy a téli Komoly edzés nem volt hiába való, de nem szabad megállni a félúton, mert az ott látott több mérkőzés is bebizonyította, hogy a csapatnak nem szabad abbahagyni a tanulást, mert az N.B. I. komoly és nehéz feladat elé állítja a csapatot. Még nagyobb lelkesedésre és odaadásra van szükség, mert csak úgy tudja a csapat helyét az N.B. I-ben biztosítani. Ugyanis emberi számítás szerint már most is mint az N.B. I. egyik új tagját üdvözölhetjük, a SSE kosárlabdacsapatát.

6 hónapi börtönre ítélte a balassagyarmati uzsorabíró, két M. Sz. K. bizományost!

A balassagyarmati uzsorabírósg Bacsá István nőfincsi lakost, ki az MSzK balassagyarmati kirendeltségének megbízottja volt, mert kötelességét súlyosan megszegte azért, hogy a kezelése alatt álló terményeknél a rendes gazda gondosságával, apadás és szóródás folytán előállható súlyvesztésen felül hiány mutatkozott, 6 hónapi börtön büntetésre ítélte.

Ugyancsak a fenti uzsorabírósg Csari János 28 éves alsópetényi lakost, ki az MSzK balassagyarmati kirendeltsége által gyűjtőkereskedő volt, a fentiekhez hasonló büntetésben 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Színház

A Salgótarján-i Ipartestületben vendégszereplő Balogh-féle színtársulat játéka aránylag rövid idő alatt megnyerte az egyébként kényes izlésű helyi közönség tetszését. Az együttes tagjai fegyelmekkel, jól mozognak — s ami nagyon fontos — jól tudják szerepeiket. Sőt akadnak olyanok, akik bármelyik fővárosi prózai színpadon is megállnák a helyüket. Lapunk szűk terjedelme miatt a szereplőkkel nem tudunk külön-külön foglalkozni, de az eddig látott darabok feljogosítanak annak megjegyzésére, hogy „érdemes színházba menni.” H. Z.

Autóbaleset!

Footballmeccsről tartottak hazafelé március hó 7-én kerékpáron Salgótarjánból Tamásfalvi István 34 éves zagyvapálfalvai fodrász és Strics Béla 41 éves hangyaszövetkezesi borkezelő. Utközben megittak egy-két fröccsöt is. Mikor a Zagyvapálfalva határában lévő téglagyárhoz értek, szembejött velük az A—8493 rendszámú személygépkocsi, melyet Molnár István soffőr vezetett. Sötétedett már és talán az erős reflektorfénynek tulajdonítható, hogy a két kerékpáros elveszítette tájékozódóképességét s az autó mindkettőjüket az országúti árokba sodorta. A szerencsétlenségnek a személygépkocsi is az árokban kötött ki. A bennülőknek semmi bajuk sem történt, Strics Béla a fején, Tamásfalvi István pedig a karján szenvedett könnyebb sérülést. Mindkettőjüket a bányakórházba szállították. H. Z.

Mafirt Apolló Salgótarján

világfilmeket mutat be műsora keretében.

Március 11—14-ig (csütörtök—vasárnap) **Caesar és Cleopatra** angol színes film óriás. 15—17-ig (hétfő—szerda) **Hamupipőke** gyönyörű mesefilm, felnőttek és gyermekek öröme. 18—21-ig (csütörtök—vasárnap) **Lady Hamilton** Nelson admirális élete és szerelme. 22—24-ig (hétfő—szerda) **Három nemzedék** a francia filmgyártás szíriájának parádéja. A műsor keretében **RODOLFO** bűvész személyesen fellép.

Pártélet

Pártszervezetek figyelem!

Március 14-én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Szociáldemokrata Párt salgótarjáni szervezetének helyiségében „Összevont pártnap” keretében kongresszusi beszámolókat tart Márkusz Lajos vm. főkár. kérjük a tagok minél nagyobb számban való megjelenését.

Weber járási titkár.

Felhívás!

Felhívom a szervezetek figyelmét, hogy a Salgótarján járási Intézbizottság határozata értelmében a tagsági könyvek ellenőrzés céljából szedjék be. Ezen munkának 15-én be kell fejeződnie. 15-én után a szervezetekhez ki fogok menni, vagy utasítást adok a könyvek behozatalára, hogy az ellenőrzést megkezdhesék.

Járási titkár

A salgótarjáni járás Intézbizottsága felhívja úgy a járási, mint a városi elnököket, hogy folyó hó 15-ig a tagsági könyveiket az ellenőrzés megkezdése végett a szervezeteknek adják le.

Az ellenőrzés megkezdését a könyv hátlapján a járási titkárság bélyegzője, a járási titkár és az intézbizottság elnökének aláírása igazolja az ellenőrzés kezdetével együtt. A jövőben csak az így módon ellenőrzött könyvek lesznek érvényesek.

Intézbizottság

Pótállatvásár. Salgótarján városban 1948 március 16-án, kedden országos pótállatvásár fog tartatni. Vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

MADÁCH FILMSZÍNHÁZ

Március 13-án és 14-én
A gyilkosok köztünk vannak
új német film

Március 15-én és 16-án
Madách
gyönyörű magyar film

Március 17, 18 és 19-én
Sátán követi
Fősz: Raimon, Jules Berry

Előadások kezdete: 5 és 7 óra.
Vasárnap ünnepnap: 3 órakor is.

Haász Lajos

6 óra és ékszerész
Balassagyarmat
Rákóczi fejedelem ut. 41.

ajánlja 14 karátos fémjelzett arany és valódi ezüst tárgyait, a legolcsóbb naplár mellett.
Óra és ékszer javítások szakemberrel és gyorsan készülnek.

A hároméves terv a nép jólétét biztosítja!

„NÓGRÁDI HIREK”

A Szociáldemokrata Párt nógrádmegyei szervezetének hivatalos lapja.
Felelős szerkesztő: Márkusz Lajos vm. titkár.
Felelős kiadó: Weber Alajos.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balassagyarmat Szociáldemokrata Párt megyei titkársága. Telefonszám: 53. és Salgótarján Szociáldemokrata Párt járási titkársága, Rákóczi-ut 37. Telefon: 52.
Nyomatott: Szilárd Lajos könyvnyomdájában Salgótarján. Telefonszám: 27. Csekkasz.: 7976.
Az X-el jelzett szöveg fizetett hirdetés.
Előfizetési díj: 1 hónapra 2, negyedévre 6, évi díjra 12, egészévre 24 forint.